

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3459/2022
26.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ, ВВ, ГГ и ДД, свих из ..., чији је заједнички пуномоћник Миленко Тодоресков, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Јован Јовановић Змај“ из Новог Кнежевца, чији је пуномоћник Јован Мишчевић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца ДД, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1395/22 од 08.06.2022. године, у седници већа одржаној 26.01.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца ДД, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1395/22 од 08.06.2022. године у преиначујућем делу, у односу на одлуку о тужбеном захтеву тужиоца ДД.

Образложење

Пресудом Основног суда у Кикинди, Судска јединица Нови Кнежевац П1662/20 од 21.01.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилаца. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да исплати тужиоцима накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада у периоду 01.10.2017. године до 30.09.2020. године, и то: „1. тужиоцу АА износ од 17.500,00 динара са законском затезном каматом од 27.11.2021. године до исплате и износ од 2.915,17 динара на име законске затезне камате обрачунате од 26.11.2021. године; 2. тужили ББ износ од 63.300,00 динара са законском затезном каматом од 27.11.2021. године до исплате и износ од 16.340,08 динара на име законске затезне камате обрачунате до 26.11.2021. године, 3. тужили ВВ износ од 65.300,00 динара са законском затезном каматом од 27.11.2021. године до исплате и износ од 16.871,33 динара на име законске затезне камате обрачунате до 26.11.2021. године; 4. тужили ГГ износ од 49.600,00 динара са законском затезном каматом од 27.11.2021. године до исплате и износ од 13.296,32 динара на име законске затезне камате обрачунате до 26.11.2021. године; и 5. тужиоцу ДД износ од 64.500,00 динара са законском затезном каматом од 27.11.2021. године до исплате и износ од 16.687,96 динара на име законске затезне камате обрачунате до 26.11.2021. године, као и да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 272.463,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, све у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1395/22 од 08.06.2022. године, делимично је усвојена жалба тужене и делимично преиначена пресуда Основног суда у Кикинди, Судска јединица у Новом Кнежевцу П1 662/20 од 21.01.2022. године, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца ДД за исплату накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада у износу од 64.500,00 динара, са законском затезном каматом од 27.11.2021. године до исплате и износа од 16.687,96 динара на име обрачунате затезне камате до 26.11.2021. године. Ставом другим изреке, делимично је преиначено решење о трошковима поступка садржано у првостепеној пресуди, тако што је одбијен захтев тужилаца АА, ББ, ВВ и ГГ за накнаду трошкова парничног поступка преко износа од 220.856,00 динара, са затезном каматом од извршности пресуде до исплате, као и захтев тужиоца ДД за накнаду трошкова поступка у целости и обавезан тужилац ДД да накнади туженој трошкове поступка у износу од 55.480,00 динара, са затезном каматом од извршности пресуде до исплате, у року од 8 дана. Ставом трећим изреке, у преосталом делу је одбијена жалба и потврђена првостепена пресуда. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац ДД да накнади туженој трошкове другостепеног поступка у износу од 13.422,20 динара, у року од 8 дана.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је усвојена жалба тужене и одлучено о захтеву тужиоца ДД, тужилац ДД је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20 у даљем тексту ЗПП).

Испитујући другостепену пресуду у побијаном делу по члану 408. истог закона, овај суд је нашао да ревизија тужиоца ДД није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности на основу члана 408. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац ДД је у радном односу код тужене и рад је обављао у издвојеном одељењу тужене у Место становања овог тужиоца од места рада је удаљено око 150 – 170 м. Тужилац ДД до места рада долази пешке и враћа се пешке. На подручју општине Нови Кнежевац није организован локални јавни превоз. Суд је на основу вештачења утврдио колико износе трошкови превоза према подацима о присутности тужиоца на раду и цене карата у локалу Ауто превозника ЈП „Аутопревоз“ из Кикинде, у износу 50,00 динара за појединачну и 2.400,00 динара за месечну карту.

Код утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да тужиоци који живе у ... и чије место рада је у истом месту, одлазак на рад започињу изласком из куће и завршавају уласком у издвојено одељење тужене у ..., на који начин се реализује и њихов повратак са рада, те да тужиоцима, међу којима и тужиоцу ДД, припадају трошкови превоза у локалу, спрам присутности на раду.

Међутим, другостепени суд је закључио да у односу на тужиоца ДД утврђена раздаљина од места становања до места рада од око 150 – 170 м, не условљава објективну потребу за коришћењем превоза, те да би досуђивањем трошкова превоза тужиоцу ДД дошло до злоупотребе права. Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев овог тужиоца одбио као неоснован.

Ревизијом тужиоца ДД неосновано се оспорава правилност примене материјалног права од стране другостепеног суда.

Чланом 118. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05 ... 95/18 – аутентично тумачење) је прописано да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Чланом 26. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“ број 21/15 ... 123/22) је прописано да запослени има право на накнаду за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају (градски, приградски, међуградски), која мора бити исплаћена до петог у месецу за претходни месец, уколико послодавац није обезбедио сопствени превоз. Уколико је перонска карта услов коришћења превоза, сматра се да је иста саставни део трошкова превоза. Одредбом става 2. овог члана је прописано да ако на истој релацији превоз обавља више превозника или на конкретној релацији нема организованог јавног превоза, при утврђивању стварних трошкова превоза узима се у обзир просечна цена карата превозника за ту релацију, односно сличну релацију.

По оцени Врховног касационог суда, како у конкретној ситуацији одлука о основаности тужбеног захтева зависи од утврђеног чињеничног стања, с обзиром на то да тужилац нема стварне трошкове превоза, имајући у виду утврђену раздаљину од места становања тужиоца до места рада од око 150 до 170 м и да иде пешке, то је правилно другостепени суд применио материјано право када је одбио тужбени захтев тужиоца ДД за исплату накнаде трошкова превоза за долазак и одлазак са рада у спорном периоду у износу од 64.500,00 динара, са затезном каматом од 27.11.2011. године до исплате и износа од 16.687,96 динара на име обрачунате законске затезне камате до 06.11.2021. године . На другачији закључак не утичу наводи ревизије да удаљеност места рада до места становања није предвиђена као критеријум од којег зависи право запосленог на трошкове за долазак и одлазак са рада и да тужилац није дужан да растојање од око 150-170м од места становања до места рада пређе пешице.

Право на накнаду трошкова превоза остварује запослени који је имао реалну потребу да се користи превозом за долазак и одлазак са рада. То није случај са тужиоцем. Тужилац за прелазак раздаљине од свега 150-170м између места становања и места рада, не користи ниједан вид превоза. Такво растојање, које према утврђеној чињеници тужилац може и прелазити пешице, не оправдава тражену досуду накнаде трошкова превоза, којих у конкретном случају нема. У таквој ситуацији, исплатом цене превоза не би се остварила сврха ради које је установљено право на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада. Накнада трошкова превоза за долазак и одлазак са рада, по природи рефундационог карактера, треба да послужи оној сврси ради које је

право установљено, а не којим другим тежњама које не стоје у вези са функцијом рада код одређеног послодавца.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Марина Милановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић